

УДК 378.011.31:373.3]:378.147

Інна Радюк, аспірант педагогічного факультету
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО САМООСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У статті визначено науково-дослідну роботу майбутніх учителів початкової школи як важливу складову їх професійної підготовки та фактор формування готовності до самоосвітньої діяльності. Обґрунтовано основні принципи організації науково-дослідної роботи студентів у вищій школі; охарактеризовано три основні етапи в організації науково-дослідної роботи майбутніх учителів початкової школи. Проаналізовано комплекс педагогічних умов, які забезпечують результативність науково-дослідної роботи студентів – майбутніх учителів початкової школи; окреслено основні напрями активізації досліджуваного процесу в контексті формування науково-дослідницьких умінь і навичок майбутніх педагогів.

Ключові слова: самоосвіта, готовність до самоосвіти, науково-дослідна робота майбутніх учителів початкової школи, дослідницькі уміння, принципи організації науково-дослідної роботи.

Лит. 10.

Інна Радюк, аспірант педагогического факультета
Восточноевропейского национального университета имени Леси Украинки, г. Луцк

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ РАБОТЫ В КОНТЕКСТЕ ФОРМИРОВАНИЯ ГОТОВНОСТИ К САМООБРАЗОВАНИЮ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

В статье определено научно-исследовательскую работу будущих учителей начальной школы как важную составляющую их профессиональной подготовки и фактор формирования готовности к самообразовательной деятельности. Обоснованы основные принципы организации научно-исследовательской работы студентов в высшей школе; охарактеризованы три основных этапа в организации научно-исследовательской работы будущих учителей начальной школы. Проанализирован комплекс педагогических условий, обеспечивающих результативность научно-исследовательской работы студентов – будущих учителей начальной школы; обозначены основные направления активизации исследуемого процесса в контексте формирования научно-исследовательских умений и навыков будущих педагогов.

Ключевые слова: самообразование, готовность к самообразованию, научно-исследовательская работа будущих учителей начальной школы, исследовательские умения, принципы организации научно-исследовательской работы.

Inna Radyuk, Postgraduate Student of the Pedagogical Faculty
East-European Lesya Ukrayinka National University, Lutsk

THE FEATURES OF THE ORGANIZATION OF SCIENTIFIC AND RESEARCH WORK IN THE CONTEXT OF FORMATION OF READINESS TO THE SELF-EDUCATION OF FUTURE TEACHERS OF PRIMARY SCHOOL

The problem of the study of factors of the formation of readiness for the self-education of future teachers of primary school is relevant. And therefore, it is timely to analyze the specifics of the organization of research work of students of higher educational institutions as one of the important factors of forming the readiness of the future teacher of elementary school to the self-education.

The aim of the article is to analyze the specific features of the organization of research work of future teachers of elementary school in the context of forming their readiness for the self-education which is achieved by solving a number of tasks: the disclosure of the concept of self-education and readiness for the self-education; the disclosure of the role of research work in the process of forming the readiness for self-education; the interpretation of the notion of research work of students at the universities; the definition of the basic principles and stages of its organization.

The article defines the research work of future teachers of elementary school as an important component of their professional training and the factor of readiness for the self-education activity. The basic principles of organization of research work of students at the university are substantiated. The author describes three main stages of the organization of research work of future teachers of primary school.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО САМООСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

The author of the article analyzes the complex of pedagogical conditions that ensure the effectiveness of students' research work – of the future teachers of primary school: the psychological (the motivation of future teachers for research, the stimulation of their creative initiative and creativity, creating a positive emotional and psychological climate); the pedagogical (the professional training of students for the research activity, an application in the educational process of scientific research methods); the organizational (creation of the supportive research environment in the high school by involving the future teachers of elementary school to the various forms of research work and providing the necessary research and development of the material and technical basis for their implementation); the methodological (the professionalism of teachers, the methodical provision of research activities).

The main directions of activation of the investigated process in the context of formation of research skills and skills of future teachers are outlined.

Keywords: *the self-education, the readiness for self-education, the scientific research of the future teachers of primary school, the research skills, the principles of organization of research work.*

Постановка проблеми. Реформування вищої освіти в Україні передбачає не лише і не стільки репродуктивне засвоєння майбутніми фахівцями готових професійних знань, скільки створення організаційно-методичних і психолого-педагогічних умов для їх самостійного здобування, постійного оновлення та пошуку нових форм і методів застосування у практичній діяльності. А відтак відбувається становлення нової освітньої системи, де викладач виконує насамперед функції організатора самостійної пошуково-дослідницької діяльності студентів, розробника навчально-пізнавальних завдань, високо компетентного науково-педагогічного консультанта та партнера. Очевидним є зростання значимості умінь і навичок самоосвітньої діяльності майбутніх фахівців. Особливо важливою є готовність до самоосвіти майбутніх учителів початкової школи. Адже саме від учителя початкової школи залежить сформованість рівня проблемно-пошукової діяльності учнів, розвиток їх пізнавального інтересу, прагнення до саморозвитку.

Отже, проблема формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до самоосвіти є надзвичайно *актуальною*. Важливим аспектом її вирішення є аналіз чинників формування такої готовності; одним із яких є організація науково-дослідної роботи майбутніх фахівців.

Аналіз публікацій з досліджуваної проблеми. У класичній педагогіці ідеї самоосвіти активно розробляли С. Русова, Г. Сковорода, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін. У наш час ці питання є предметом уваги М. Бондаренка, В. Буряка, А. Громцевої, О. Пехоти, М. Солдатенка, Н. Трофімової, Т. Цехмістрової та ін. Важливими в контексті досліджуваної проблеми є праці О. Бодальова, А. Ковальова, М. Сметанського, Л. Ярової та ін., в яких учені акцентували увагу на проблемах активізації самоосвіти й професійного самовдосконалення особистості, їх ролі в особистісному й професійному становленні

фахівця. Щодо проблеми організації науково-дослідної роботи студентів у вищій школі, то вона також не є новою й певною мірою досліджена різними вченими. Так, у наукових доробках А. Акапьева, Л. Байкової, Є. Бережкової, В. Воробйової, В. Загвязинського, І. Зимньої, В. Краєвського, М. Романової, Л. Султанової, Ю. Туранова, В. Урського, О. Щербакова обґрунтовується значення науково-дослідної діяльності як фактора професійного становлення педагога, його пізнавального і творчого розвитку, розкривається сутність цього виду діяльності, розглядаються її основні компоненти, аналізуються критерії оцінювання результатів.

Сьогодні цікавою науково педагогічною проблемою є формування умінь і навичок самоосвітньої діяльності студентів (Т. Гуляєва). Так, науковцями окреслюються основні напрями підвищення ефективності процесу формування пізнавальних і самоосвітніх умінь суб'єктів навчання через зростання рівня пізнавальної активності (І. Засядько, П. Підкасистий); розвиток пізнавальних інтересів і мотивів (О. Бугайов, Т. Цехмістрова, В. Шарко).

Таким чином, зауважуємо, що питання самоосвіти та організації науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі є досліджуваними. Однак, на нашу думку, недостатньо вивченим є аналіз науково-дослідної роботи саме як одного із важливих факторів формування готовності до самоосвіти. А тому **метою статті** є аналіз специфічних особливостей організації науково-дослідної роботи майбутніх учителів початкової школи в контексті формування їх готовності до самоосвіти.

Виклад основного матеріалу. Аналіз різних наукових психолого-педагогічних джерел свідчить про те, що проблема формування готовності майбутнього фахівця до саморозвитку, самовдосконалення та самоосвіти є багатогранною й різні її аспекти досліджувались ученими педагогами, психологами, соціологами (О. Акімова, О. Боцюра, О. Бурлука, В. Буряк, І. Герде, І. Жукевич, Я. Коменський, О. Кочетов, О. Малихін, В. Оконь, Й. Песталоцці,

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО САМООСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.). Так, на думку І. Жукевич, самоосвіта є цілісним комплексом процесів і засобів формування особистості, задоволення її всебічних пізнавальних і духовних потреб, розкриття та розвитку її задатків і можливостей [8, 12]. У свою чергу, О. Бурлука зазначає, що самоосвіта особистості – це складна інформаційно-забезпечувальна діяльність, яка здійснюється шляхом надбання (засвоєння), накопичення, упорядкування, систематизації та відновлення знань з метою задоволення пізнавальних потреб особистості для здійснення різноманітних видів діяльності. Самоосвіта особистості детермінована соціально-економічними чинниками, характером і змістом праці, творчим й інтелектуальним потенціалом особистості. Спонукальними силами самоосвіти виступають професійно-трудова, матеріальні, соціально-статусні й духовні інтереси особистості [2, 11].

Як процес самостійного пошуку та засвоєння певних знань, умінь та навичок, неперервного саморозвитку та самовиховання розглядає самоосвіту С. Васильєва. Авторка наголошує, що самоосвіта – це процес гармонізації потреб особистості та можливостей особистості з метою її оптимальної самореалізації [5, 9].

Отже, самоосвіта є складним, поліфункціональним, неперервним інтелектуально-вольовим процесом, неперервним інтелектуально-вольовим процесом, спрямованим на пошук, засвоєння та практичне застосування необхідної інформації, який забезпечується низкою емоційно-мотиваційних, психологічно-педагогічних і соціальних чинників. Іншими словами, самоосвіта є внутрішньою особистісною діяльністю, спрямованою на саморозвиток і самовдосконалення, в тому числі й на професійне. А тому готовність до самоосвіти можна визначити як складне особистісне утворення майбутнього вчителя початкової школи, яке формується у процесі професійної підготовки і проявляється у прагненні та здатності до самонавчання, самовиховання, саморозвитку та самовдосконалення.

Зупинимось детальніше на аналізі специфіки організації науково-дослідної роботи майбутніх учителів початкової школи в контексті формування їх готовності до самоосвіти.

Аналіз наукових джерел і практичної діяльності вищих навчальних закладів дає підстави для твердження, що реалізована в комплексі науково-дослідна робота студентів спрямована на вирішення таких основних завдань:

1) формування наукового світогляду, світоглядної картини світу, оволодіння методологією і методами наукового дослідження та пізнання навколишньої дійсності;

2) сприяння професійному становленню майбутнього фахівця;

3) розвиток креативності особистості студента, творчого мислення та індивідуальних здібностей у вирішенні практичних завдань;

4) розвиток пізнавального інтересу, прагнення до пошуку чогось нового;

5) формування умінь і навичок самостійної науково-дослідницької й пошукової діяльності;

6) розвиток ініціативи, здатності застосувати теоретичні знання у своїй практичній роботі;

7) усвідомлення необхідності постійного оновлення і вдосконалення своїх знань, їх модифікації;

8) формування різних науково-дослідницьких умінь [4; 7].

Саме розв'язання цих завдань й обумовлює специфіку організації науково-дослідної роботи як важливої складової професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи. Так, нами встановлено, що науково-дослідна діяльність є способом отримання й аналізу необхідної інформації, яка доповнює та поглиблює отримані під час основного навчального процесу знання, а відтак сприяє формуванню професійних умінь і навичок. Науково-дослідна робота є різновидом самостійної діяльності особистості. В. Буряк виділяє декілька характерних ознак самостійної роботи:

1) це вид діяльності, яка виконується без безпосередньої участі викладача;

2) у процесі самостійної роботи виявляються такі якості особистості, як самостійність, активність, які дають змогу формувати такі нові якості особистості, як самоорганізованість та самоконтроль;

3) самостійна робота зумовлена цілеспрямованістю, яка в свою чергу залежить від мотивації діяльності людини [6, 13].

На нашу думку, ці ознаки можуть бути доповнені ще низкою характерних ознак, властивих власне самоосвітній діяльності (І. Шепенюк): цілеспрямованість, системність, неперервність і планомірність діяльності; вибірковість у порівнянні з навчальним пізнанням; добровільність у пошуку та набутті нової інформації; високий рівень креативності, активності й самостійності пізнавально-пошукової діяльності; збіг цілей і мотивів пізнавально-дослідницької діяльності.

Серед ознак науково-дослідної роботи саме майбутніх учителів початкової школи слід виділити її творче спрямування. Адже дослідницька діяльність учителів початкової школи має за мету не стільки опанування нових

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО САМООСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

наукових теорій, скільки критичне їх осмислення та пошуки нових ідей, їх обґрунтування та формування необхідних умінь. Така робота за своєю суттю є предметною, просвітницькою і за умови ефективної організації формує якісно нову характеристику, що передбачає готовність до самовдосконалення протягом усієї професійної діяльності [3].

У ході дослідження нами з'ясовано, що основними принципами організації науково-дослідної роботи студентів – майбутніх учителів початкової школи є добровільність, системність, неперервність, послідовність, наступність, результативність, створення ситуації успіху.

Науково-дослідна робота студентів є поетапною, що є власне ще однією із особливостей її організації. Ми поділяємо думку вчених щодо доцільності умовного виділення трьох основних етапів реалізації науково-дослідної діяльності майбутніх учителів початкової школи: початкового (підготовчого), організаційно-діяльницького та результативного.

Учені доводять, що саме під час проведення науково-дослідної роботи в студентів формуються різні науково-дослідницькі вміння [9; 10].

Аналіз педагогічних джерел дав можливість проаналізувати умови, реалізація яких забезпечує ефективність процесу формування готовності до самоосвіти студентів – майбутніх учителів початкової школи під час науково-дослідної роботи. Зауважимо, що вчені по-різному визначають та обґрунтовують такі умови. Узагальнення досвіду поетапного залучення студентів педагогічних вишів до науково-дослідної роботи дав змогу нам виділити наступний комплекс умов, дотримання яких забезпечує її ефективність: психологічні (мотивація майбутніх учителів до дослідницької діяльності, стимулювання їх творчої ініціативи та креативності, створення позитивного емоційно-психологічного клімату); педагогічні (професійна підготовка студентів до дослідницько-пошукової діяльності, інтеграція навчальної, виховної й науково-дослідної діяльності, застосування у навчально-виховному процесі наукових пошуково-дослідних методів); організаційні (створення у вищій школі сприятливого науково-дослідницького середовища шляхом залучення майбутніх учителів початкової школи до різних форм науково-дослідної роботи та забезпечення необхідної науково-дослідної матеріально-технічної бази для їх реалізації); методичні (професіоналізм викладачів, методичне забезпечення науково-дослідної діяльності). Названі умови є взаємозалежними і доповнюють

одна іншу. А також ще раз доводять, що організація науково-дослідної роботи є цілісним процесом і невід'ємною обов'язковою складовою професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи.

Характеризуючи організаційні умови ефективної науково-дослідної роботи студентів, конструктивними в контексті нашого дослідження є напрями організаційної роботи, визначені А. Акатсьєвим [1]. По-перше, це досягнення органічної єдності навчання, наукової творчості та педагогічної практики студентів. Цей напрям роботи реалізується шляхом забезпечення прав студентів на участь у наукових дослідженнях і практичних розробках; збагачення навчального процесу новітніми досягненнями психолого-педагогічної науки, в тому числі й використання в ході навчання результатів наукової діяльності студентів; проведення викладачами та студентами спільних досліджень, залучення студентів до вирішення актуальних соціальних і педагогічних завдань; індивідуалізація та інтенсифікація навчального процесу з дотриманням державних стандартів; створення умов для розвитку наукових шкіл і напрямків, забезпечення наступності поколінь у розробці певних проблем. Другий напрям роботи має на меті підвищення масовості та результативності участі студентів в науково-дослідній роботі. Реалізація цієї мети відбувається через розвиток організаційних форм такої роботи в позааудиторний час; розширення тематики наукових досліджень студентів, виконання ними завдань, актуальних для освіти (міста, регіону, держави); організацію та сприяння діяльності творчих об'єднань студентів; розвиток мотивації і науково-творчої активності викладацького складу в керівництві науковими дослідженнями студентів; виявлення, узагальнення, розповсюдження перспективного досвіду використання нових організаційних і методичних форм і заходів науково-дослідної роботи. Третій напрям – це робота, спрямована на формування передумов для виховання і самореалізації творчих здібностей студентів, розвиток у майбутніх педагогів дослідницьких умінь та навичок. Вона передбачає оволодіння основами методології раціонального та ефективного засвоєння і використання знань, наукової та науково-дослідної діяльності; виконання науково обґрунтованої професійної діяльності; використання наукових знань для визначення своєї ролі у педагогічній діяльності відповідно до особистих здібностей, знань, навичок та прагнень, а також для швидкої адаптації до змінюваних ситуацій професійної діяльності; володіння сучасними методами і

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО САМООСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

технологіями в галузі педагогічної науки, практикою вибору оптимальних рішень; постійну самоосвіту.

Висновки. Науково-дослідна робота є важливим компонентом цілісного процесу професійної підготовки майбутніх фахівців і одним із дієвих факторів формування готовності майбутніх учителів початкової школи до самоосвіти. Чітка організація науково-дослідної роботи у навчальному процесі сприяє поглибленому засвоєнню студентами фахових навчальних дисциплін, дає змогу більш повно виявити свою індивідуальність, сформулювати власну думку щодо будь-якої проблеми. А також забезпечує не лише професійне, але й особистісне самовдосконалення та саморозвиток.

Нами в процесі дослідження також встановлено, що залучення студентів до науково-дослідної роботи є надзвичайно важливим і необхідним. Науково-дослідна робота не є додатковою позапрограмною роботою, а лише зміною характеру та способу проведення навчально-освітньої діяльності. Відтак, у процесі професійної підготовки науково-дослідна діяльність студентів має посідати не менш важливе місце, аніж навчальна.

Однак, як нами встановлено у ході дослідження, науково-дослідну роботу відносять до позааудиторної, а тому вона часто ігнорується як студентами, так і викладачами. Звідси, актуальною є розробка моделі формування готовності до самоосвіти майбутніх учителів початкової школи у процесі науково-дослідної роботи, що власне й стане предметом нашого подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Акатъев А. П., Момот А. И., Савельев А. Я. Механизм активизации научно-исследовательской работы студентов. – М.: НИИВО, 2005. – 140 с.
2. Бурлука О. В. Самоосвіта особистості в інформаційному суспільстві / О. В. Бурлука // *Основи духовного життя українського суспільства та розвиток особистості: матеріали наук. конф. за підсумками виконання комплексної цільової програми (м. Харків, 11-12 жовтня 2004 р.)*. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2004. – С. 105–108.
3. Буряк В. К. Самостійна робота як системоутворюючий елемент навчальної діяльності студентів / В. Буряк // *Вища школа*. – 2008. – №5. – С. 10 – 24.
4. Бухлова Н. Навчаємо вчитися: діагностика і формування самоосвітньої діяльності учнів. – К.: "Шкіл. світ": 2006. – С. 19 – 21, 107 – 121.
5. Васильєва С. О. Організація науково-дослідної діяльності старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах: Автореферат дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. – Харків, 2007 – 32 с.

6. Гуляєва Т. О. Про зміст та мотивацію самоосвітньої діяльності молоді / Т. О. Гуляєва // *Збірник наукових праць Херсонського держ. ун-ту: Серія: Педагогічні науки*. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. – Вип. 38. – С. 71–75.

7. Дубровская Ю. А. Педагогическое сопровождение самообразования студентов в условиях дистанционного обучения: автореф. дис. канд. пед. наук / Ю. А. Дубровская. – С-Пб., ЛДУ ім. О. С. Пушкіна 2005. – 24 с.

8. Жукевич І. П. Проблеми готовності до самоосвіти студентів вищих навчальних закладів / І. П. Жукевич // *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка* – № 13 (224). – Ч. I, 2011 – С. 67–73.

9. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів. – К.: Генеза, 2002. – 368 с.

10. Султанова Л. Ю. Формування готовності студентів психолого-педагогічних факультетів до науково-дослідної діяльності: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти. – К., 2007. – 168 с.

REFERENCES

1. Akatev, A. P., Momot, A. I. & Savelev A. Ya. (2005). *Mekhanizm aktivizatsii nauchno-issledovatel'skoy raboty studentov* [Mechanism of activization of research work of students]. Moscow, 140 p. [in Russian].
2. Burluka, O. V. (2004). Samoosvita osobystosti v informatsiinomu suspilstvi [Self-education of the individual in the information society]. *Osnovy dukhovnoho zhyttia ukrainskoho suspilstva ta rozvytok osobystosti: materialy nauk. konf.* – Fundamentals of the spiritual life of Ukrainian society and personality development: Proceedings of the Scientific Conference (pp. 105–108). Kharkiv: National Law Academy of Ukraine. [in Ukrainian].
3. Buriak, V. K. (2008). *Samostiina robota yak systemoutvoriuiuchy element navchalnoi diialnosti studentiv* [Independent work as a system-forming element of educational activity of students]. *Vyshcha shkola*, no.5, pp. 10 – 24. [in Ukrainian].
4. Bukhlova, N. (2006). *Navchayemo vchytysia: diahnostryka i formuvannia samoosvitnoi diialnosti uchniv* [Teaching to learn: the diagnosis and formation of self-educational activities of students]. Kyiv: Shkil. svit, pp.19–21, 107–121. [in Ukrainian].
5. Vasyliieva, S. O. (2007). *Orhanizatsiia naukovo-doslidnoi diialnosti starshoklasnykiv u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh* [Organization of research activity of senior pupils in general educational institutions]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv, 32 p. [in Ukrainian].
6. Huljaieva, T. O. (2005). *Pro zmist ta motyvatsiiu samoosvitnoi diialnosti molodi* [About the content and motivation of youth self-education]. A collection of scientific works of scientific works of the Kherson State University: Series: Pedagogical sciences, vol. 38, Kherson: KhSU, pp. 71–75. [in Ukrainian].
7. Dubrovskaya, Yu. A. (2005). *Pedagogicheskoe soprovozhdenie samoobrazovaniya studentov v usloviyakh distantsionnogo obucheniya* [Pedagogical

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ РОЗРОБКИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

support of self-education of students in the conditions of distance learning]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Saint Petersburg, LSU Publ., named after O. S. Pushkin, 24 p. [in Russian].

8. Zhukeyvych, I. P. (2011). *Problemy hotovnosti do samoosvity studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv* [Problems of readiness for self-education of students of higher educational institution]. *A herald of Luhansk Taras Shevchenko National University*, no.13 (224). pp. 67–73. [in Ukrainian].

9. Savchenko, O.Ia. (2002). *Dydaktyka pochatkovoї shkoly* [Elementary school didactics]. Textbook for students of pedagogical faculties. Kyiv: Geneza, 368 p. [in Ukrainian].

10. Sultanova, L. Yu. (2007). *Formuvannia hotovnosti studentiv psykholoho-pedahohichnykh fakultetiv do naukovo-doslidnoi diialnosti* [Formation of readiness of students of psychological and pedagogical faculties for research activities]. *Candidate's thesis*. Kyiv, 168 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14.08.2017

УДК 373.3.026

Марина Марко, аспірант

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ РОЗРОБКИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У статті розкрита сутність дефініції “розробка навчально-ігрових технологій”; проаналізовані різні підходи до визначення структури ігрової технології, зокрема відбору етапів її розробки; розглянуто етапи розробки навчальних ігор, тобто послідовність виконання конкретних кроків при створенні нових ігрових технологій навчання молодших школярів, які дозволяють майбутнім учителям початкових класів самостійно створювати, грамотно описувати, а потім – вміло організовувати та ефективно проводити різні види дидактичних ігор.

Ключові слова: навчально-ігрові технології, розробка навчально-ігрової технології, етапи розробки навчально-ігрових технологій, структурні компоненти навчально-ігрової технології, ігрова діяльність школярів, професійна діяльність вчителя початкових класів.

Літ. 6.

Марина Марко, аспірант

Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко

ОСОБЕННОСТИ И ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНОСТЬ РАЗРАБОТКИ ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

В статье раскрыта сущность дефиниции “разработка учебно-игровых технологий”; проанализированы различные подходы к определению структуры игровой технологии, в частности относительно отбора этапов ее разработки; рассмотрены этапы разработки обучающих игр, то есть последовательность выполнения конкретных шагов при создании новых игровых технологий обучения младших школьников, которые позволяют будущим учителям начальных классов самостоятельно создавать, грамотно описывать, а затем – умело организовывать и эффективно проводить различные виды дидактических игр.

Ключевые слова: учебно-игровые технологии, разработка учебно-игровой технологии, этапы разработки учебно-игровых технологий, структурные компоненты учебно-игровой технологии, игровая деятельность школьников, профессиональная деятельность учителя начальных классов.

Maryna Marko, Postgraduate Student

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE PECULIARITIES AND THE SEQUENCES OF THE DEVELOPMENT OF GAMING TECHNOLOGIES OF STUDYING OF PUPILS OF PRIMARY SCHOOL

The article deals with the sense of definition “the development of gaming technologies” and the different ways of the structure of gaming technology, especially its stages. The author presents the sequences of educational games, especially during the creation of new gaming technologies for the education of learners of primary school that allows teachers to create, to describe, to organize and to implement the different didactic games. The author analyzes the literature sources and makes a conclusion that the process of creation of the educational